

T.C.
İSTANBUL CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
Basın Suçları Soruşturma Bürosu

Soruşturma No : 2017/4199
Esas No : 2017/32988
İddianame No : 2017/23343

İ D D İ A N A M E
İSTANBUL ASLİYE CEZA MAHKEMESİne

DAVACI : Kamu adına İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı,
MÜŞTEKİ : **RECEP TAYYİP ERDOĞAN**, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
VEKİLİ : Av. HÜSEYİN AYDIN, 5
İHBAR EDEN : CUMHURBAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİ
ŞÜPHELİ : CANAN COŞKUN,
SUÇ : Cumhurbaşkanı Hakaret
SUÇ TARİHİ VE YERİ : 27/11/2015 / İSTANBUL
SEVK MADDESİ : Türk Ceza Kanunu'nun 299/1,2, 53/1. Maddeleri.
DELİLLER : Açık kaynak araştırma tutanağı, suç konu paylaşım, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 26/10/2017 tarih ve 18644-72365 sayılı kovuşturma iznine dair düşünce örneği ve ekli evrak kapsamı

SORUŞTURMA EVRAKI İNCELENDİ:

Cumhuriyet Başsavcılığımızca geçilen soruşturma sonucunda ve tüm soruşturma dosyası kapsamından anlaşıldığı üzere;

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 23/12/2016 tarih ve 2016/765 sayılı yetkisizlik kararı ile gönderilen soruşturma evrakında, Cumhuriyet gazetesi muhabiri şüpheli Canan Coşkun'un 27 Kasım 2015 tarihinde yaptığı "*Erdoğan buyurdu, gazetecilik tutuklandı*" başlıklı haberde, Sayın Cumhurbaşkanı'nın bizzat şikayetçi olarak suç duyurusunda bulunduğu bir dosyayla ilgili olarak yazılan yazıda, Cumhurbaşkanı hakaret oluşturacak ifadeler kullandığı belirlenmek suretiyle Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ve müşteki vekili tarafından suç duyurusunda bulunulduğu,

"**ERDOĞAN BUYURDU, GAZETECİLİK TUTUKLANDI**" başlıklı haberde; "Genel Yayın Yönetmenimiz Can Dündar ve Ankara Temsilcimiz Erdem Gül, Erdoğan'ın 'Ne istediler de vermedik' dediği örgüte yardım etmek suçlamasıyla tutuklandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmek üzere Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına Can Dündar hakkında suç duyurusunda bulunmuştu... Erdoğan, Öğrenimler Günü resepsiyonunda 'Hala utanmadan bunları gazetelerine başlık yapanlar var, işte o TIR'lar bizim Bayırbucağ Türkmenlerine yardım götüren TIR'lardır, Bazıları diyor ki, 'Başbakan Erdoğan, diyor ki, onların içinde silah yok. Yahu varsa ne olacak, yoksa ne olacak' demişti. Erdoğan, daha önce de katıldığı bir TV programına 'Bedelini ağır ödeyecek öyle bırakın onu' demişti." şeklinde yapılan haberin öncelikle başlığında "*Erdoğan buyurdu, gazetecilik tutuklandı*" ifadesi kullanılmak suretiyle Can Dündar'ın bazı açıklamalarına yer verildiği, şüphelinin bu açıklamalarında asıl Cumhurbaşkanı'nın yargılanması gerektiğine yönelik beyanlarının bulunduğu, haber metninin genelinde Cumhurbaşkanı'nın konuyu kendi kişisel davası gibi ele aldığını ifade ederek sayın Cumhurbaşkanı'nın adeta bir kişisel husumet ve kin duygusuyla hareket etmek ve hukuka aykırı talimatlar vermek suretiyle şüphelinin tutuklanmasına neden olduğu isnaçında bulunduğu,

Her ne kadar basılı eserler yönünden Basın Kanununun 26. Maddesinde yazılı bulunan 4 aylık sürelerin dolduğu görülmüş ise de aynı haberin dosya içerisinde bulunan çıktılardaki linkten de ulaşılabilecek şekilde internetten de yayımlandığı, dolayısıyla herhangi bir dava zaman aşımını süresine bu açıdan tabi olmadığı,

Anayasamızın 104/1.Maddesine göre, Cumhurbaşkanının devletin başı olduğu ve bu sıfatla devletin ve milletin birliği temsil etmesi nedeniyle Cumhurbaşkanına hakaret suçları, kişilere ve şerefe karşı suçlar içerisinde değil Devlete karşı işlenmiş suçlar bölümünde düzenlenerek Devleti temsil eden Cumhurbaşkanlığı makamının saygınlığının korunmasının amaçlandığı, devlete karşı işlenen suçlardan bir kısmının gerçek mağdurunun makamı temsil eden gerçek kişi olmakla birlikte, devlete ilişkin hukuki yararın korunması, kişiye nazaran daha üstün tutulduğu, suç doğrudan doğruya Cumhurbaşkanına olan kişiye karşı işlenmekte ise de, suçla korunan ve bu nedenle ihlal edilen hukuki değerin devletin siyasal iktidar yapısı olduğu, Cumhurbaşkanlığı sıfatının yemin etmeyle başladığı, suçun görevin devamı sırasında işlenmesi gerektiği, eylemin yüzle karşı ya da yoklukta işlenmesi arasında fark olmadığı, gıyapta hakaretin varlığı için belirli sayıda kişiyle ihtilal ögesi aranmadığından, failin bir kişinin duyabileceği şekilde yoklukta hakaret etmesi halinde bile suçun oluşabileceği, başka bir deyişle serbest hareketli suç olup, sözler, imalı şarkılar, yazı, çizim, resim, nefreti gösteren hareketler ve bunun gibi davranışlarla işlenebileceği, aynı şekilde, telefonla, mektupla, basın yayın araçları veya medya yoluyla diğer iletişim araçlarıyla gerçekleştirilmesinin de mümkün ve manevi unsurun genel kast olduğu, mağdurun sıfatı bilinerek hareket edilmesi gerektiği, kastın siyasi olmasının şart olmadığı, hatta Cumhurbaşkanlığı sıfat veya göreviyle ilgili sarke de gerek olmadığı,

Hakaret suçlarının ifade özgürlüğünü sınırlayan hallerden biri olduğu, doğal haklardan kabul edilen ifade hürriyetinin, çoğulcu demokrasilerde vazgeçilmez ve devredilmez bir niteliğe sahip olduğu, ifade hürriyetinin insanın özgürce fikir edinebilme, edindiği fikir ve kanaatlerinden dolayı inanmama, bunları meşru yöntemlerle dışı varılabilecek ve özgürlüğü olduğu, Avrupa İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 19. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 10. T.C. Anayasası'nın 25 ve 26. Maddelerinde ifade özgürlüğüne yer verildiği, birbirlerine benzer şekilde; "Herkes görüşlerini açıklama ve anlatım özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kânan özgürlüğü ile kamu otoritesinin müdahalesi ve ülke sınırları söz konusu olmaksızın haber veya fikir almak ve verme özgürlüğünü de içerir. Kullanılması görev ve sorumluluk yükleyen bu özgürlükler, demokratik bir toplumda, gerekli tedbirler niteliğinde olarak ... başkalarının şöhret ve haklarının korunması ... için yasayla öngörülen bazı merasime, koşullara, sınırlamalara veya yaptırımlara bağlanabilir." biçiminde ifade edildiği, ancak; ifade hürriyetinin sonsuz ve sınırsız olmadığı, kısıtlı da olsa sınırlandırılması gerekeceğinin açıkça belirtildiği, buna göre, hürriyetlerin demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde olduğu, ulusal güvenlik, toplum bütünlüğü, kamu güvenliği ve düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlık veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli kalması gereken haberlerin yayılmasına engel olunması veya yargı gücünün otorite veya tarafsızlığını koruması için kanunla öngörülen bazı biçim koşullarına, sınırlama ve yaptırımlara tabi tutulacağı, ancak, ifade özgürlüğünün sınırlandırılmasına ilişkin düzenlemelerin dar yorumlanması gerektiği, sınırlandırma için öncelikli bir toplumsal ihtiyaç veya zorunluluğun bulunması, bu sınırlandırmanın meşru bir amacı gerçekleştirmek için yapılması, sınırlandırılmada aşırıya gidilmemesi ve her halde gelişimi zedelemeyecek ölçüde yapılması görüşünün genel kabul gördüğü, başka bir deyişle ve özetle, sınırlandırma veya müdahale için yasal bir düzenleme, sınırlandırmanın meşru bir amacı ve nedenlerinin bulunması, sınırlamanın meşru amaçla orantılı ve önlenen demokratik toplum bakımından zorunlu olması gerektiği, bu kapsamda demokratik bir toplumun zorunlu temellerinden birini ve toplumun ilerlemesi ve bireyin özgüveni için gerekli temel şartlardan birini teşkil eden ifade hürriyeti sadece kabul gören veya zararsız veya kayıtsızlık içeren bilgiler veya fikirler için değil aynı zamanda kavri, şöhret edici veya rihatsız edici olanlar için de geçerli olduğu, bunların demokratik bir toplumun olmazsa olmaz tolerans ve hoşgörüsünün gerekleri olduğu, buna karşılık iftira, küfür, onur, şeref ve saygınlığı zedeleyici söz ve beyanlar, müstehcen içerikli söz, yüz, resim ve açıklamalar, yavaş köksürme, hukuk düzeni cebir yoluyla değiştirmeye yönelik nefret, ayrımcılık, düşmanlık ve şiddet yaymaya yönelik bulunan ifadelerin işe düşüncü özgürlüğü bağlamında hukuki koruma görmediği, suç sayılmak suretiyle ceza yaptırımlarına bağlandı,

Yukarıda belirtilen açıklamalar ışığında, Cumhurbaşkanına hakaret suçunun korunan hukuki yararın Cumhurbaşkanının şeref ve saygınlığı olduğu, bu suçun oluşumu için onun sosyal değeri konusunda kendisinin

veya toplumun düşünce veya duyguları sarsıcı fiil veya sıfatlar isnat veya zafle edilmesi gerektiği, ne tür hareketlerin şeref ve itibarı ihlal edici olduğunun toplumda hakim olan ortalama düşünüş ve anlayışa göre belirlenmesi gerektiği, bu eylemin hukuk düzeni tarafından cezalandırılması ancak onu hukuka uygun kılan diğer bir anlamıyla ve hukuka aykırılığı ortadan kaldıran bir nedenin bulunmamasına bağlı olduğu, ifade hürriyeti, basın özgürlüğü gibi bir hakkın kullanılmasına ilişkin hukuka uygunluk nedenleri mevcut ise hukuk düzeni tarafından kişinin cezalandırılmayacağı, ancak, eleştiri hak ve görevinin de kötüye kullanılmaması, yazıda küçültücü, incitici, abartılı sözlerden kaçınılması gerektiği, sayılan bu eğelerden birinin olması halinde haber verme ve eleştiri hakkından söz edilmeyeceğinden eylemin hukuka aykırı olacağı, siyasiler, üst düzey bürokratlar ile kamuya mal olmuş kişiler, diğer insanlara nazaran ağır eleştirilere daha fazla katlanmak zorunda oldukları hususunda demokratik toplumlarda geniş bir kabul olduğu, ancak eleştiri kriteri, şok edici ya da rahatsız edici olsa bile hakarete varmaması gerektiği, zira hiçbir kimsenin hakarete katlanmak zorunda olmadığı, ifade hürriyeti bakımından eleştiri ile hakaret arasındaki ince çizginin toplumda hakim olan ortalama düşünüş ve anlayışa göre, kişilerin ifade hürriyeti ile mağdurun birey olarak onur ve şerefi arasındaki denge de göz önüne alınarak hakim tarafından hakarete veya sövme suçunun işleniş biçimi, işlendiği zaman ve yer, güdülen amaç gibi hususlar göz önünde bulundurularak, TCK'nın 371 Maddedeki orantılılık ilkesini de dikkate almak suretiyle cezanın belirlenmesi gerektiği,

Şüpheliye atılı eylemin yukarıda yazılı yasa maddesi ve açıklamalar kapsamında kaldığı, kovuşturmanın Adalet Bakanının iznine tabi olduğu anlaşıldığından yasal gereğinin takdir ve ifası ile kovuşturma izni verilmesi hususunda fezleke yazıldığı, belirlenen düşünce örneğine göre, yukarıda yazılı sözlerin Cumhurbaşkanına Hakaret eylemi kapsamında değerlendirilerek kovuşturma izni verildiği,

SONUÇ VE TALEP: Tüm soruşturma dosyası kapsamında bulunan delillerden anlaşılacağı üzere, şüpheliye atılı sözlerin eleştiri hak ve görevini aşarak ve küçültücü, incitici, abartılı söz / ifade kullanılmak suretiyle Anayasada devletin başı olduğu ve bu sıfatla devletin ve milletin birliğini temsil eden Cumhurbaşkanına karşı onur, şeref ve saygılığını rencide edebilecek mertebe olduğu dikkate alınarak, delillerin takdirini mahkemenize ait olmak üzere şüphelinin yargılamasının yapılarak, yukarıda yazılı sevk maddeleri gereğince cezalandırılmasına, yazılı güvenlik tedbirleri (belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılması) uygulanmasına karar verilmesi kamu adına iddia ve talep olunur.13/11/2017

Asım EKREN
19938

İstanbul Cumhuriyet Savcısı
e-İnzaladır

BİLGİ İÇİN:

Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'ne